

TDB 20.ULUSLARARASI DIŐHEKİMLİĐİ KONGRESİ
MESLEK SORUNLARI SEMPOZYUMU
“FDI 2020 VİZYONU REHBERLİĞİNDE İSTANBUL DEKLARASYONU”
(26-27-28 Mayıs 2014 Kuşadası, Aydın)

**DIŐHEKİMİ YARDIMCI PERSONELİNİN TANIMI, GENEL DURUM VE
KONU İLE İLGİLİ GELİŐMELER**

**ÇALIŐMA GRUBU-4
RAPORU**

I- Güncel Geliőmeler, Diőhekimi Yardımcı Personel Tanımı ve Ülkedeki Genel Durum

Diőhekimi Yardımcı Personel Tanımı:

Günümüzde dişhekimine klinik çalışmalarını sırasında ve kliniğin iŐletilmesinde yardımcı olan personel; **AĞız ve Diş Sağlığı Teknikeri** olarak tanımlanmıŐtır. AĞız ve Diş Sağlığı programından mezun olan kiŐilere "AĞız ve Diş Sağlığı ön lisans diploması" ile "AĞız ve Diş Sağlığı Teknikeri" unvanını ve yetkisi verilir. AĞız ve Diş Sağlığı Programından mezun olanlar diőhekiminin gözetiminde ve sorumluluğunda; diőhekimi muayenehanesinde, ağız ve diş sağlığı polikliniklerinde, özel veya kamuya bağlı ağız ve diş sağlığı merkezlerinde, ağız ve diş sağlığı hastanelerinde, dişhekimliği fakültelerinde veya ağız diş sağlığı konusunda teknik donanım sağlayan firmalarda çalışabilirler.

22 Mayıs 2014 tarih ve 29007 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Sağlık Meslek Mensupları ile Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Diğer Meslek Mensuplarının İŞ ve Görev Tanımlarına Dair Yönetmelik" içeriğinde AĞız ve Diş Sağlığı Teknikerinin iş ve görev tanımının tekrar gözden geçirilmesini öneriyoruz.

Ülkedeki Genel Durum:

Dişhekimliği muayenehanelerinde, AĞız ve Diş Sağlığı Polikliniklerinde, AĞız ve Diş Sağlığı Merkezlerinde, AĞız ve Diş Sağlığı Hastanelerinde ve Diőhekimi Fakültelerinde çalışan diőhekimi yardımcılarının eğitim durumu Őu şekilde sıralanabilir:

- 1) Meslek Yüksek Okulu AĞız ve Diş Sağlığı Programı'ndan mezun olup, Ön Lisans diploması olanlar.
- 2) Lise mezunu olup AĞız ve Diş Sağlığı Programı'na dair sertifikası olanlar. (26.04.2011 tarihli, 27916 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 6225 sayılı Kanuna istinaden).
- 3) Hâlihazırda bu hizmeti veren ancak AĞız ve Diş Sağlığı Programı'na dair bir belgesi olmayanlar.

Türkiye'de Ağız ve Diş Sağlığı Programı ile İlgili Eğitim Durumu:

2013-2014 dönemi ÖSYM kitapçığında 24 Meslek Yüksek Okulu'nda 2 yıllık ön lisans eğitimi veren Ağız ve Diş Sağlığı Programı bulunmaktadır. Öğrenci kabulü YGS 2 puan türü ile yapılmaktadır. Taban ve tavan puan aralığı 161,05 - 439,6'dır. Kontenjanlar 3-60 öğrenci arasındadır. Vakıf üniversitelerinin bazılarında öğrencilere %25 - %100 burs verilebilmektedir.

II- Ülkemizde Avrupa Mevzuatına Göre Eğitiminin Karşılaştırmalı Durumu

Bologna süreci esas alınarak 2 yıllık eğitim süreci içerisinde en az 4 yarı yıllık periyotta uygulanmak üzere toplam 120 Avrupa Kredi Transfer Sistemi (AKTS) üzerinden teorik ve uygulamalı ders programları düzenlenmiştir. Bu sebeple her yarıyıldaki ders programının 30 AKTS'den az olmaması gerekmektedir. Mesleki gelişim açısından teorik dersler; sosyal bilimleri, temel tıp morfolojik dalları, dişhekimliği klinik uygulamalarına yönelik teorik bilgileri ve koruyucu dişhekimliğini de içerecek şekilde planlanmıştır. Klinik uygulamalara yönelik dersler ise dişhekimliğinin uzmanlık dallarına yönelik programlar şeklinde yürütülmektedir. Türkiye'deki Ağız ve Diş Sağlığı Programı eğitimi Avrupa mevzuatı ile genel olarak benzerlik göstermektedir.

Mevzuat gereği ülkemizde ortaöğretim düzeyinde Ağız ve Diş Sağlığı Programı eğitimi verilmemektedir.

FDI'nın 2020 vizyonu göz önüne alındığında ağız ve sistemik sağlık ilişkisini de içeren eğitim programlarının Ağız ve Diş Sağlığı Teknikerliğinin eğitiminde de yer alması faydalı olacaktır. Ayrıca ülkemizde son yıllarda çok sayıda Ağız ve Diş Sağlığı Programı'nın açıldığını göz önüne alarak; asgari eğitim standartlarının belirlenebilmesi için en kısa zamanda bu alan ile ilgili çekirdek eğitim programının (ÇEP) hazırlanmasını tavsiye etmekteyiz.

III- Yardımcı Personelin İstihdamı ve Kurumsal Kimlik Kazanımının Önemi

Sağlık Bakanlığı verileri esas alındığında 2023 yılı için ulaşılması hedeflenen dişhekimisi sayısı yaklaşık 38.000 olarak belirlenmiştir. Özel dişhekimliği muayenelerinde 1 dişhekimine 1 Ağız ve Diş Sağlığı Teknikeri, kurumsal hizmet veren kliniklerde 3 dişhekimine 1 Ağız ve Diş Sağlığı Teknikeri esas alındığında hedeflenen Ağız ve Diş Sağlığı Teknikeri sayısı 20.000 olarak belirlenmiştir. Bugünkü koşullar göz önüne alındığında 2023 yılı için Ağız ve Diş Sağlığı Teknikerliğinde 10.000'in üzerinde personel açığı olacağı öngörülmektedir. Buna göre Ağız ve Diş Sağlığı Teknikerliğinde ciddi bir istihdam imkânı doğacaktır.

22 Mayıs 2014 tarih 29007 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Sağlık Meslek Mensupları ile Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Diğer Meslek Mensuplarının İş ve Görev Tanımlarına Dair Yönetmelik" uyarınca iş ve görev tanımlaması yapılan Ağız ve Diş Sağlığı Teknikerlerinin kurumsal kimlik kazanabilmesi için Türk Dişhekimleri Birliği rehberliği ve katkısı ile hareket etmesini önermekteyiz.

**DİŐHEKİMİ YARDIMCI PERSONELİNİN TANIMI, GENEL DURUM VE
KONU İLE İLGİLİ GELİŐMELER**

**ÇALIŐMA GRUBU-4
KATILIMCILARI**

Sorumlu	DiŐhekimi Ergin KUYUMCU	<i>TDB Merkez Yönetim Kurulu Üyesi Serbest DiŐhekimi</i>
Başkan	Prof. Dr. Güven KÜLEKÇİ	<i>İstanbul Ü.D.F. Mikrobiyoloji ABD</i>
Raportör	Dr. Uğur ERGİN	<i>Protetik Diş Tedavisi Uzmanı</i>
Üyeler	Doç. Dr. Cemal AKAY	<i>Ege Ü.D.F. Ağız Diş ve Çene Cerrahisi ABD</i>
	Doç. Dr. Ömer Engin BULUT	<i>Ağız Diş ve Çene Cerrahisi Uzmanı</i>
	Prof. Dr. Nuriye Emel DERVIŐ	<i>İstanbul Ü.D.F. Protetik Diş Tedavisi ABD</i>
	Prof. Dr. Mehmet Ali KILIÇARSLAN	<i>Ankara Ü.D.F. Protetik Diş Tedavisi ABD</i>
	DiŐhekimi İsmail SERDAROĞLU	<i>Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Gn. Md. Sosyal Güvenlik Uygulamaları Daire Başkanı</i>

Not: İsimler soyadı alfabetiğine göre sıralanmıŐtır.